

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Křížová 22, 603 00 Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-425/24-B
Sp. zn. ČŠIB-S-97/24-B

Název	Základní škola T. G. Masaryka Hrušovany u Brna, okr. Brno-venkov, příspěvková organizace
Sídlo	Masarykova 167, 664 62 Hrušovany u Brna
E-mail	reditel@skolahrusovany.cz
IČO	75 023 245
Identifikátor	600 110 966
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jarmila Motlíčková
Zřizovatel	obec Hrušovany u Brna
Místo inspekční činnosti	Masarykova 167, Hrušovany u Brna
Inspekční činnost na místě	21. 2. 2024 – 23. 2. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola T. G. Masaryka Hrušovany u Brna, okr. Brno-venkov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Z celkového počtu 221 žáků, kteří se vzdělávali v 11 třídách prvního stupně, bylo v době inspekční činnosti téměř 15 % žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Byla jim poskytována podpůrná opatření prvního až čtvrtého stupně. Škola evidovala jednoho žáka mimořádně nadaného a šest žáků s odlišným mateřským jazykem. Na základní vzdělávání navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině, které probíhalo v ranních i odpoledních hodinách. Zájmová činnost je realizována v šesti odděleních školní družiny pro 149 účastníků.

Stravování žákům zajišťuje školní jídelna, která svojí nabídkou ovocných a zeleninových bufetů i zapojením do projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol podporuje u žáků zdravé stravovací návyky. Školní stravování využívají díky sponzorským darům i žáci ze znevýhodněného prostředí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Budování a rozvoj školy probíhá v souladu s dlouhodobou koncepcí. Ta je ředitelkou školy (dále „ředitelka“) pravidelně vyhodnocována a aktualizována v souladu s potřebami školy, zaměstnanců i se záměry zřizovatele. Při její aktualizaci byly vhodně využity a zapracovány i závěry provedené evaluace. V koncepci je kladen důraz zejména na vytvoření dobrých podmínek pro vzdělávání pro všechny účastníky výchovně vzdělávacího procesu v oblasti materiálně technického zázemí, kvality vzdělávání a bezpečného klimatu. Promyšlenou strategií se ředitelce ve spolupráci se všemi zúčastněnými daří vizi školy dlouhodobě naplňovat.

V rámci opatření z minulé inspekční činnosti ředitelka delegovala některé své pravomoci na ostatní zaměstnance školy, což se ukázalo jako přínosné. Získala větší časový prostor na činnosti související s řízením školy. Plánování na všech úrovních je systematické a pozitivně se promítá do chodu školy. I veškerá dokumentace je přehledná, vypovídající, pedagogům dostupná a přispívá k optimální efektivitě při řízení školy. Na pravidelných poradách všech úseků školy jsou projednávána potřebná témata, přijímána vhodná opatření a k dalšímu předávání informací slouží také společné datové úložiště. Je tak zajištěna maximální informovanost všech zaměstnanců. K příznivému klimatu mezi zaměstnanci přispívá jejich vzájemná spolupráce, sdílení inspirací z průběhu vzdělávání i vzájemných hospitací. Metodické orgány ve škole fungují účelně. Zabývají se vyhodnocováním výsledků prací žáků a stanovují postupy s cílem jejich zlepšování. Koordinují vzdělávací strategie a plnění očekávaných výstupů. Pedagogická rada se na svých pravidelných jednáních zabývá zejména průběhem a výsledky vzdělávání, diskutuje a přijímá opatření ke vzniklým událostem a jako poradní orgán školy je funkční. Kontrolní a hospitační činnost vedení školy je plánovitá, systematická a její záznamy ve většině případů obsahují konkrétní závěry a doporučení k další práci. Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný. Pro zlepšování kvality výuky a podmínek pro vzdělávání se zaměstnanci účastní množství vzdělávacích aktivit na základě plánu dalšího vzdělávání. Vychází ze zájmu jednotlivců, potřeb školy, ale také ze závěrů hospitační činnosti. I přes uvedená realizovaná opatření se během inspekční činnosti v průběhu vzdělávání projeví některé nedostatky.

Škola má dlouhodobě kvalitně personálně obsazené a fungující školní poradenské pracoviště. Poradenské služby koordinuje výchovná poradkyně, která spolu se školní psychologou, metodikem prevence a speciální pedagožkou poskytuje pedagogům

metodickou podporu a předává potřebné informace ohledně vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Intenzivní je podpora formou předmětu speciálně pedagogické péče. Žákům s odlišným mateřským jazykem je zajištěna cílená jazyková příprava při jejich vzdělávání. Se zákonnými zástupci jsou podpůrná opatření a metodické postupy důsledně projednávány, což přispívá k větší informovanosti a zlepšuje se tak přístup při domácí přípravě na vyučování. Naplňování vzdělávacích potřeb žáků je ve spolupráci s třídními učiteli sledováno a s cílem maximálně efektivní podpory následně komunikováno s pracovníky školských poradenských zařízení. Cenným prvkem podpory je činnost školní psycholožky. Přispívá k efektivní nápravě výukových obtíží žáků nejnižších ročníků včasnou diagnostikou jejich schopností a dovedností v oblasti čtení a psaní. Poskytuje individuální konzultace, provádí sociometrická šetření a vede „Kroužek se školní psycholožkou“ zaměřený na zvládání zátěžových situací. Žákům s narušenou komunikační schopností škola zajišťuje pravidelnou logopedickou péči. Škola se zabývá také nadanými žáky, opakovaně se zapojila do projektu Jihomoravského kraje určeného k diagnostice a identifikaci nadaných žáků čtvrtého ročníku. Zákonné zástupce škola informuje o možnosti přijetí žáka na osmileté gymnázium a uchazečům o střední vzdělávání zajišťuje přípravu na jednotné přijímací zkoušky. Potřebná pozornost je věnována oblasti prevence rizikového chování. Ve třídách jsou uskutečňovány pravidelné preventivní aktivity v rámci výuky některých předmětů a vhodné tematické programy, škola přitom cíleně využívá nabídky ze strany externích organizací a institucí. Třídní učitelé se zaměřují na posílení vztahů mezi žáky a sledování třídního klimatu. V případě negativních zjištění se operativně provádí šetření, analyzují se vztahy mezi žáky a přijímají potřebná opatření.

Od minulé inspekční činnosti došlo ve škole ke zlepšení materiálně technických podmínek. Byla postavena nová část budovy školy s učebnami, kabinety a dalším zázemím pro zlepšení podmínek vzdělávání. Školní družina tak získala dvě třídy pro svoji činnost. Ostatní zájmové vzdělávání probíhá v kmenových třídách, kde jsou podmínky vhodně přizpůsobeny. Zároveň byl pořízen elektronický docházkový systém. Škola i zákonní zástupci žáků mají okamžitý přehled o příchodech a odchodech žáků, vyzvedávání oprávněnou osobou a jeho součástí jsou i týdenní záznamy o činnosti a evidenci docházky zájmového vzdělávání. Je tak zajištěna efektivní komunikace mezi školou a rodiči v oblasti docházky do školy. Velká pozornost je věnována oblasti bezpečnosti. Veškerá pravidla jsou srozumitelně nastavena v příslušných dokumentech školy, žáci se na jejich formulaci prokazatelně podílejí, mají je vystavena ve společných prostorách a během inspekční činnosti jejich znalost přímo prokazovali. Rozbor školní úrazovosti projednává pravidelně pedagogická rada a zároveň přijímá potřebná opatření např. v podobě poučení, doporučení, pořízení vhodných pomůcek aj.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání žáků ve většině hodin probíhalo v klidné pracovní atmosféře. Žákům bylo zpravidla sděleno téma nebo výčet úkolů. Formulovat pro ně srozumitelný cíl hodiny, se kterým by se následně pracovalo, se příliš nedařilo. Přesto žáci pracovali na zadaných úkolech aktivně, plnili pokyny učitelů. Činnosti byly vhodně doplňovány různými názornými pomůckami, které umožňovaly oporu i těm, kteří ještě nemají dostatečnou úroveň abstraktního myšlení. Pedagogům se dařilo propojovat učivo s reálnými životními situacemi i konkrétními zkušenostmi žáků. Ti měli dostatečný prostor pro sdělování svých názorů a myšlenek, které bez obav před třídou prezentovali. Pozitivně byly hodnoceny veškeré situace, kdy pedagogové zařazovali činnosti pro rozvoj čtenářské gramotnosti, a to i mimo výuku českého jazyka. Informatické myšlení bylo úspěšně rozvíjeno v předmětu

Informatika. Velmi přínosná byla individualizovaná výuka, která byla realizována pro některé žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Byla zaměřena na jejich individuální potřeby a prohlubovala znalosti a dovednosti. V jednom případě byla zaznamenána efektivní individuální práce se žákem nadaným. Činnost asistentek pedagoga byla přínosná pro všechny žáky ve třídě. Zaměřovaly se zejména na podporu a ověření porozumění probíraného učiva a udržení pozornosti. Zařazení pohybových her a hudebních chvilek, zpravidla ve vazbě na probírané učivo, ve většině hodin bylo vhodným zpestřením a podpořilo aktivitu a zájem žáků. V některých hodinách se učitelům nedařilo žáky dostatečně motivovat a zařazovat efektivní vzdělávací metody výuky, které by u nich vzbudily přirozený zájem o učení. Nebylo využíváno vhodných pomůcek a různých informačních zdrojů, které by je vedly ke kritickému myšlení. Jen ojediněle žáci pracovali ve dvojicích nebo skupinách, ale k cílenému rozvoji spolupráce, postojů a vzájemné pomoci, které by formovaly jejich sociální, komunikativní a personální dovednosti, vedeni nebyli. Ve většině hodin žáci pracovali na stejných úkolech a nedocházelo k potřebné diferenciaci vzhledem k jejich individuálním vzdělávacím možnostem. Neměli možnost volit si úkoly různé náročnosti, zájmu a ani v písemných pracích odstupňované úkoly nebyly zaznamenány. Práce s digitálními technologiemi byla sledována spíše okrajově a využívali ji převážně učitelé k prezentaci učiva. K rozvoji digitálních kompetencí tak, jak je deklarováno ve školním vzdělávacím programu a v souladu se současnými vzdělávacími trendy nedocházelo. V průběhu a závěru hodin učitelé zařazovali různé formy hodnocení, které však bylo zaměřené více na žáka a ne na jeho činnosti nebo plnění vzdělávacích cílů. Takto poskytovaná zpětná vazba nebyla pro žáky dostatečně využitelná a nepodporovala jejich vnitřní motivaci. Hodnocení zpravidla nemělo formativní podobu a neposkytovalo žákům srozumitelnou informaci o kvalitě a míře plnění jejich úkolů a cílů.

Ve školní družině se vhodně střídaly činnosti výchovné, zájmové a relaxační. Vychovatelky se žáky komunikovaly s respektem a vstřícně, pro zohlednění individuálních potřeb účastníků s potřebou podpůrných opatření i ostatních účastníků byla přínosná přítomnost a činnost asistentek pedagoga. Zejména po příchodu z vyučování a po obědě měli žáci příležitost k odpočinku, v případě zájmu jim byli nabízeny individuální činnosti. Pravidelná zájmová činnost probíhala dle instrukcí pedagogů a plánu školní družiny. Při herních aktivitách se i vychovatelky aktivně zapojily, podpořily motivaci žáků a přirozenou radost ze hry. Žádoucí pozornost byla věnována i bezpečnosti a dodržování pravidel. V průběhu zájmového vzdělávání byly účinně rozvíjeny klíčové kompetence účastníků a podporovány zásady zdravého životního stylu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň výsledků vzdělávání žáků učitelé průběžně ověřují obvyklými diagnostickými nástroji, jako jsou testy, diktáty, ústní zkoušení, doplňovací cvičení, ve vyšších ročnících písemné práce, aktivity a zapojení do výuky a také hodnocení praktických dovedností. Žákům paralelních tříd jsou zadávány školní písemné práce z českého jazyka, které ověřují výstupy vzdělávání za delší časové období. Jednotný systém klasifikace je stanovený v pravidlech pro hodnocení ve školním řádu. Žákům ohroženým školním neúspěchem škola nabízí možnost konzultací nebo doučování, v několika případech po dohodě se zákonnými zástupci také individualizovanou výuku. Z celkových výsledků v prvním pololetí školního roku 2023/2024 a druhém pololetí předchozích dvou školních let je zřejmé, že nastavený systém je účinný. Výsledky jsou navzájem srovnatelné, s vyznamenáním prospívá téměř 90 % žáků, žák opakující ročník se vyskytl ojediněle. Průměrně 11 % žáků pátého ročníku bylo v uplynulých třech letech přijato na víceletá gymnázia. Problémy s chováním žáků,

prospěchem nebo s docházkou řeší se zákonnými zástupci kromě třídních učitelů i pracovníci školního poradenského pracoviště, tam, kde je to nezbytné, škola spolupracuje také s externími odborníky a institucemi. Optimální uplatňování výchovných opatření a převládající využívání pozitivního hodnocení a pochval napomáhá vytváření příznivého sociálního klimatu, hodnocení žáka sníženým stupněm z chování se v posuzovaném období nevyskytlo. Grafický projev žáků byl na velmi dobré úrovni, sešity měli upravené, písmo čitelné. Tomu napomáhala častá zpětná vazba a důsledná práce učitelů s kvalitou písemností a chybou. Škola má nastavený systém aktivního zapojování žáků do průběžného hodnocení vlastních vzdělávacích výsledků. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání svého dítěte průběžně informováni prostřednictvím elektronické žákovské knížky s dostatečnou četností zámek v jednotlivých předmětech. Žákům prvních ročníků třídní učitelky vedou pro vyšší motivaci k učení i tištěné žákovské knížky. Podrobné informace jsou zákonným zástupcům předávány na pravidelných třídních schůzkách a při osobním kontaktu s učiteli během individuálních konzultací. Zájmy, nadání a rozvoj klíčových kompetencí žáků škola podporuje realizací mnoha různorodých aktivit ve škole i mimo ni a zapojováním do různých soutěží a zájmových kroužků s pestrým zaměřením. Velkou roli v tomto ohledu sehrává školní družina, kterou navštěvuje téměř 70 % všech žáků školy. V rámci zájmového vzdělávání vychovatelky žáky aktivně podporují v jejich individuálním rozvoji, vedou je k aktivnímu trávení volného času a učí je využívat získané dovednosti v praktickém životě. Žáci prezentují svoji činnost, vystavují své výrobky v prostorách školy, školní družina organizuje řadu aktivit. Příležitost prezentovat své výsledky je jim umožněno i účastí na akcích, které také organizuje školní družina pro veřejnost (Adventní odpoledne, Den otevřených dveří). Zapojením do projektu Hrdinové Fast je podporována vzdělávací iniciativa s cílem učit děti první pomoc a získat dovednost zavolat pomoc pro záchranu života. Veškeré realizované aktivity umožňují žákům rozvíjet zájmy, nadání, využít jejich kreativní schopnosti, uplatnit komunikativní dovednosti a učit je prezentovat výsledky své práce na veřejnosti. Mají také nezastupitelnou úlohu v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Závěry

Vývoj školy

- Byl zvýšen nejvyšší povolený počet žáků základního vzdělávání, účastníků zájmového vzdělávání a počet stravovaných.
- Došlo ke zvýšení počtu zaměstnanců školy a částečné personální obměně.
- Počet účastníků zapsaných do školní družiny vzrostl téměř o jednu třetinu.
- Byl vybudován nový školní trakt s učebnami a dalšími prostorami pro vzdělávání.

Silné stránky

- Dlouhodobě kvalitní koncepční řízení školy, vzájemná spolupráce a vytváření příznivého prostředí pro vzdělávání má pozitivní vliv na fungování školy jako celku. (2.1, 2.2)
- Systém školního poradenství vytváří dobré podmínky pro identifikaci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. (6.1)
- Základní škola ve spolupráci se školní družinou organizuje pro žáky množství různorodých školních a mimoškolních aktivit, které přispívají k rozvoji jejich zájmů, gramotností, klíčových kompetencí a prezentují školu na veřejnosti. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Některé metody a formy výuky nebyly vhodně volené vzhledem ke stanoveným výchovně vzdělávacím cílům. (4.2)
- Ve sledované výuce nemělo hodnocení vždy dostatečně přínosnou vazbu na konkrétní žákovo vzdělávání a neposkytovalo využitelné informace k jeho dalšímu učení. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit metody a formy vzdělávání tak, aby v maximální míře docházelo k plnění stanovených výchovně vzdělávacích cílů.
- Při hodnocení se zaměřit na konkrétní činnosti a pokroky žáků a poskytovat jim využitelnou zpětnou vazbu v podobě formativního hodnocení.
- Zařazovat do vzdělávání aktivity pro rozvoj digitálních dovedností.
- Ve výuce žákům cíleně nabízet úkoly s odstupňovanou náročností vzhledem k jejich individuálním vzdělávacím možnostem.
- Vést žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů s cílem rozvíjet jejich kritické myšlení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení za jednotlivé součásti školy, platné k 13. 12. 2023
2. Výkaz o základní škole M3 podle stavu k 30. 9. 2023, Výkaz o školní družině Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2023
3. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
4. Inspekční zpráva Č.j.: ČŠIB-495/15-B
5. Koncepce rozvoje Základní školy T. G. Masaryka, Hrušovany u Brna, okr. Brno-venkov na období 2024-2028

6. Plán práce ZŠ Hrušovany u Brna, příspěvkové organizace na školní rok 2022/2023 a 2023/2024
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Otevřená škola“ platný od 1. 9. 2022
8. Školní vzdělávací program ŠD Člověk a jeho okolí, platný od 1. 9. 2009
9. Školní řád ZŠ Hrušovany, č. j.: ZSH 529/2019, platný od 1. 12. 2019
10. Řád školní družiny platný od 2. 9. 2019, aktualizace ze dne 22. 2. 2024
11. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2022/2023, 2023/2024
12. Zápisy z jednání pedagogické rady, Zprávy třídních učitelů za čtvrtletí školního roku, zápisy jednání metodických sdružení jednotlivých ročníků, Vyhodnocení plánu práce 2022/2023, sešity třídních učitelů se zápisy z třídních schůzek
13. Elektronický školní informační systém – školní matrika, hodnocení výsledků vzdělávání žáků, žákovské knížky žáků prvního ročníku, třídní knihy tříd, rozvrhy hodin ve školním roce 2023/2024
14. Písemné a grafické výstupy žáků (vzorek)
15. Dokumentace školního poradenského pracoviště platná ve školním roce 2023/2024: zápisy ze schůzek a plány práce členů ŠPP, dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, Strategie předcházení školní neúspěšnosti, Směrnice k prevenci rizikového chování a její příloha Volba partnera při realizaci MPP, Minimální preventivní program, Záznamy o práci v předmětu speciálně pedagogické péče (SPP), Deník asistenta pedagoga, Komunikační deník, Organizační sešit žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, Třídní kniha předmětu SPP, Vyhodnocení předmětu SPP, Závěrečné zhodnocení plnění plánu práce ŠPP za školní rok 2022/2023, Zpráva o výsledcích dotazníkového šetření Škola a já (2021), Odborná závěrečná zpráva pro školu ze screeningového psychodiagnostického šetření systémem Invenio (2023)
16. Dokumentace ŠD vedená ve školním roce 2023/2024: Přehledy výchovně vzdělávací práce (vzorek), přihlášky do ŠD (vzorek), Roční plány akcí školní družiny v počtu 6 kusů, Kronika akcí ŠD (vzorek)
17. Dokumentace školy k hodnocení ekonomických podmínek, zajištění bezpečnosti a zdraví dětí a žáků a školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Šárka Macháčová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marcela Hanáková, školní inspektorka

Mgr. Anna Knoflíčková, školní inspektorka

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní pracovnice

8. 3. 2024